

Sygn. akt I C 548/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 maja 2016 r.

Sąd Okręgowy w Elblągu Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Dorota Zientara

Protokolant: st. sekr. sądowy Katarzyna Kowalska

po rozpoznaniu w dniu 31 maja 2016 r. w Elblągu

na rozprawie

sprawy z powództwa Przedsiębiorstwa Budownictwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w O.

przeciwko G. P. i A. P.

o zapłatę

1. nakaz zapłaty z dnia 16 września 2015 r. sygn. akt I Nc 83/15 utrzymuje w mocy w całości;
2. oddala wniosek pozwanych o wstrzymanie wykonania nakazu zapłaty.

Sygn. akt I C 548/15

UZASADNIENIE

Powód Przedsiębiorstwo Budownictwa (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w O. domagał się orzeczenia nakazem zapłaty w postępowaniu nakazowym, że pozwani G. P. i A. P. winni zapłacić solidarnie na jego rzecz kwotę 161.827 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz koszty postępowania według norm prawem przepisanych.

Uzasadniając powództwo wskazał, iż dochodzi roszczenia z weksla wystawionego przez pozwanych w dniu 25.07.2014 r., stanowiącego formę prawnego zabezpieczenia zawartej również w dniu 25.07.2014 r. pomiędzy stronami umowy pożyczki. Pozwani nie spłacili pożyczki, powód wypełnił weksel in blanco zgodnie z deklaracją wekslową, wezwał pozwanych do jego wykupu w terminie do 16.06.2015 r.; bezskuteczny upływ terminu uzasadnia wystąpienie z roszczeniem na drogę sądową.

Sąd Okręgowy w Elblągu nakazem zapłaty z dnia 16.09.2015 r. wydanym w postępowaniu nakazowym, sygn. I Nc (...), uwzględnił żądanie pozwu i nakazał pozwany G. P. i A. P., aby zapłacili solidarnie na rzecz powódki Przedsiębiorstwa Budownictwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w O. kwotę 161.827 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 15.07.2015 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 5.640 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Pozwani wnieśli zarzuty od tego nakazu, domagając się jego uchylecia i oddalenia powództwa w całości oraz zasądzenia od powoda kosztów postępowania według norm prawem przepisanych. Wnioskowali także o wstrzymanie wykonania nakazu zapłaty.

Nie negowali okoliczności, iż zaciągnęli u powoda pożyczkę, której zabezpieczeniem był m.in. weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową.

W ocenie pozwanych kwota 161.827 zł wskazana w pozwie była zawyżona w stosunku do rzeczywistego zadłużenia. Pozwani negowali sposób wyliczenia przez powódkę wysokości odsetek od kwoty roszczenia głównego. Domagali się dopuszczenia dowodu z opinii biegłego z zakresu rachunkowości celem weryfikacji kwoty wekslowej.

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 25.07.2014 r. powódka Przedsiębiorstwo Budownictwa (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w O., reprezentowana przez prezesa zarządu R. K., zawarła z pozwanymi A. P. i G. P. umowę pożyczki, na mocy której udzieliła pozwanym pożyczki w kwocie 150.000 zł. Pożyczkobiorcy zobligowani byli do zwrotu należności w terminie do dnia 30.09.2014 r. Jednym z zabezpieczeń ewentualnych roszczeń pożyczkodawcy był wystawiony przez pożyczkobiorców weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową. Oprocentowanie pożyczki ustalono w wysokości odsetek ustawowych. Odsetki miały być zapłacone w terminie spłaty pożyczki.

Uzgodniono, że w przypadku opóźnienia w spłacie pożyczki powódka może naliczać odsetki karne za każdy dzień zwłoki w wysokości dwukrotności odsetek ustawowych od dnia wymagalności zobowiązania do dnia zapłaty.

Zgodnie z deklaracją wekslową, powódka miała prawo wypełnić weksel na kwotę stanowiącą równowartość niezwróconej pożyczki wraz z jej oprocentowaniem i odsetkami karnymi, nie wyższą niż 300.000 zł. Przed przystąpieniem do realizacji uprawnień z weksla remitent zobowiązany był do powiadomienia o tym wystawców weksla listem poleconym, przynajmniej na 7 dni przed jego realizacją.

Pozwani w terminie wynikającym z umowy nie wywiązali się z obowiązku zapłaty.

Powódka wezwała pozwanych do zapłaty kwoty 150.000 zł w dniu 14.01.2015 r. Pismem z dnia 05.02.2015 r. wezwała pozwanych do zapłaty kwoty 161.827,40 zł, na którą składała się kwota 150.000 zł tj. kapitał pożyczki oraz kwota 11.827,40 zł z tytułu odsetek.

W kolejnym piśmie, z dnia 18.02.2015 r., powódka poinformowała pozwanych, że w związku niespełnieniem przez nich świadczenia wynikającego z umowy pożyczki, zostanie wypełniony weksel na kwotę 161.827,40 zł. Pozwanych wezwano do zapłaty wskazanej kwoty na rachunek bankowy powodowej spółki w terminie 7 dni od dnia skutecznego doręczenia pozwanym tego pisma.

W dniu 28.05.2015 r. powódka wypełniła wystawiony przez pozwanych weksel na kwotę 161.827 zł, wyznaczając termin wykupienia weksla na dzień 16.06.2015 r.

Pozwani nie uregulowali zadłużenia.

(dowód: umowa pożyczki z dnia 25.07.2014 r., k. 26-27; deklaracja wekslowa, k. 23-24; kserokopia weksla, k. 21; pisma z dnia 14.01.2015 r., 05.02.2016 r. i 18.02.2015 r. stanowiące wezwania do zapłaty, k. 15, 16, 18)

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie.

Stan faktyczny ustalono w oparciu o przedłożone dokumenty w postaci umowy pożyczki z dnia 25.07.2014 r., wystawionego przez pozwanych weksla in blanco stanowiącego zabezpieczenie przedmiotowej umowy, który został przez powoda wypełniony w dniu 28.05.2015 r., deklaracji wekslowej, jak również wezwań pozwanych do zapłaty należności.

Niespornym jest, że strony łączyła umowa pożyczki z dnia 25.07.2014 r., na mocy której powódka przekazała pozwanym środki pieniężne w kwocie 150.000 zł, z obowiązkiem zwrotu w terminie do dnia 30.09.2014 r. Pozwani w zarzutach od nakazu zapłaty kwestionowali jedynie wysokość kwoty, na jaką opiewał weksel wystawiony przez powódkę, która zdaniem pozwanych była zawyżona; zarzucili powódce uchybienie polegające na niewskazaniu sposobu wyliczenia wartości przedmiotu sporu. Domagali się dopuszczenia dowodu z opinii biegłego z zakresu rachunkowości, który miałby zweryfikować poprawność wyliczenia przez powódkę kwoty wekslowej.

Pozwani nie twierdzili, by obciążający ich obowiązek zapłaty wygasł z jakichkolwiek względów, w tym w szczególności na skutek zapłaty całości lub części należności. Skoro tak, to za niesporne uznać należy, że pozwani nie zwrócili kwoty pożyczki.

W kwestii podnoszonego przez pozwanych zarzutu dotyczącego nieprawidłowości wyliczenia przez powódkę odsetek wskazać trzeba co następuje. Strony w § 2 ust 4 umowy pożyczki z dnia 25.07.2014 r. zastrzegły oprocentowanie pożyczki w wysokości odsetek ustawowych w stosunku rocznym, które to odsetki miały być zapłacone przez pozwanych w terminie spłaty pożyczki. Z treści zaś § 3 ust 1 umowy pożyczki wynika, że pozwani zobowiązali się do zwrotu pożyczki nie później niż do dnia 30.09.2014 r. Powódka za pierwszy dzień wymagalności odsetek od kwoty 150.000 zł przyjmowała 29.07.2014 r. (k.178), zatem za okres od dnia 29.07.2014 r. do dnia 30.09.2014 r. łączne oprocentowanie pożyczki (wynikające z § 2 ust 4 umowy) wynosiło 3.365,75 zł.

Z kolei z treści § 3 ust 2 umowy pożyczki wynikało, że w przypadku opóźnienia przez pozwanych w jej spłacie, za każdy dzień zwłoki naliczane będą odsetki karne według stopy procentowej w wysokości dwukrotności odsetek ustawowych od dnia wymagalności zobowiązania do dnia zapłaty. W tym miejscu zaznaczyć trzeba, iż taki zapis umowy nie był zgodny z dyspozycją art. 359 § 2¹ k.c., w jego brzmieniu obowiązującym do dnia 31.12.2015 r., z którego wynikało, iż maksymalna wysokość odsetek wynikających z czynności prawnej nie mogła w stosunku rocznym przekraczać czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego. W art. 359 § 2² k.c. ustawodawca zastrzegł z kolei, że jeżeli wysokość odsetek wynikających z czynności prawnej przekracza wysokość odsetek maksymalnych, należą się odsetki maksymalne.

Uwzględniając powyższe zauważyć należy, iż w okresie od 30.07.2014 r. do 22.12.2014 r. wysokość odsetek ustawowych wynosiła 13%, zaś w okresie od 23.12.2014 r. do 16.06.2015 r. – 8%. Odnosząc to do postanowienia wynikającego z § 3 ust 2 umowy pożyczki wskazać trzeba, iż strony zastrzegły odsetki karne za zwłokę pozwanych w terminowej realizacji zobowiązania w wysokości 26% (01.10.2014 r. do 22.12.2014 r.) oraz 16% (23.12.2014 r. do 16.06.2015 r.). Z kolei odsetki maksymalne w okresie od 01.10.2014 r. do 08.10.2014 r. wynosiły 16%, w okresie od 09.10.2014 r. do 04.03.2015 r. – 12%, zaś w okresie od 05.03.2015 r. do 16.06.2015 – 10%. W oparciu zatem o dyspozycję art. 359 § 2² k.c. odsetki maksymalne należne powodowi za okres od 01.10.2014 r. do 16.06.2015 r. odpowiadają kwocie 11.983,56 zł.

Łącznie powód za wskazywany okres od kwoty głównej 150.000 zł, zgodnie z postanowieniami umowy pożyczki z dnia 25.07.2014 r., mógł domagać się odsetek w kwocie 15.349,31 zł. Kwota odsetek objęta wekslem zawiera się zatem w całości w tych granicach. Zarzut pozwanych podnoszony w tym zakresie okazał się chybiony.

Nie było także usprawiedliwionych podstaw dla uwzględnienia wniosku dowodowego pozwanych o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu rachunkowości celem weryfikacji kwoty dochodzonej przez powódkę, skoro dla poczynienia ustaleń w tym zakresie nie były konieczne wiadomości specjalne.

Reasumując, roszczenie dochodzone pozwem, tak co do zasady jak i wysokości, zostało dowiedzione przez powódkę. W tych okolicznościach, na podstawie art. 496 k.p.c., nakaz zapłaty z dnia 16.09.2015 r. wydany w sprawie sygn. I Nc 83/15 należało utrzymać w mocy w całości

Brak było również podstaw dla uwzględnienia wniosku pozwanych o wstrzymanie wykonania nakazu zapłaty. Żądanie w tym zakresie pozwani opierali na dyspozycji art. 492 § 3 k.p.c., wedle którego nakaz zapłaty wydany na podstawie

weksła, warrantu, rewersu lub czeku staje się natychmiast wykonalny po upływie terminu do zaspokojenia roszczenia. W razie wniesienia zarzutów sąd może na wniosek pozwanego wstrzymać wykonanie nakazu. Natychmiastowa wykonalność nakazu zapłaty wydanego na podstawie weksła, po upływie terminu do zaspokojenia roszczenia, jest regułą i tylko w sytuacjach usprawiedliwionych charakterem zgłoszonych zarzutów uzasadnione jest wstrzymanie jego wykonania. Art. 492 § 3 k.p.c. nie zawiera żadnych merytorycznych przesłanek wstrzymania wykonalności nakazu zapłaty z weksła. Przyjmuje się że norma ta nakłada na wnioskującego o wstrzymanie wykonalności obowiązek wykazania w treści zarzutów takich okoliczności faktycznych, które wystarczają do wyrażenia oceny, że nakaz został wydany niezasadnie i będzie uchylony albo też takich, z których w sposób jednoznaczny wynika, że na skutek wykonania nakazu pozwanemu zostanie wyrządzona niepowetowana szkoda, rozumiana jako taki rodzaj uszczerbku, którego nie będzie mógł zrekompensować kosztem powoda w czasie kiedy nakaz zostanie uchylony, a powództwo oddalone, a to wobec złej kondycji finansowej przeciwnika procesowego. Tylko w takich przypadkach możliwe jest skuteczne ubieganie się o wstrzymanie wykonania nakazu (por. postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 05.09.2012 r., I ACz 1249/12, System Informacji Prawnej Lex Gamma nr 1220502; postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 04.09.2012 r., I ACz 756/12, System Informacji Prawnej Lex Gamma nr 1216309)

W oparciu o powyższe skonstatować należy, iż okoliczności niniejszej sprawy oraz treść postawionych przez pozwanych zarzutów nie usprawiedliwiały stanowiska, że nakaz zapłaty został wydany bezzasadnie, albo iż na skutek wykonania nakazu pozwanym zostanie wyrządzona niepowetowana szkoda – co przemawiało za oddaleniem wniosku pozwanych podnoszonego w tej materii.